Subjekt a jeho událost / Událost a její subjekt

Ladislav Hejdánek

This is a part of the original document:

2015

jedná se o část původního dokumentu:

2015

◆ myšlenkový deník – záznam, česky, vznik: 12. 2. 2015

◆ philosophical diary – record, Czech, origin: 12. 2. 2015

Subjekt a jeho událost / Událost a její subjekt

Proč vlastně nemůžeme říci, že událost „má“ svůj subjekt? A ovšemže to má důsledky i pro formulace, jako že si událost musí svůj subjekt ustavit, vytvořit, neboť z toho pak se musí zdát, že po vytvoření subjektu ta událost svůj subjekt ergo „má“. Na počátku minulého století to velmi dobře postihl Ferdinand Ebner (1909), když napsal: „Man hat das Selbst niemals, man kann es nur sein. Es ist niemals Objekt, sondern immer nur Subjekt.“ To je pro mne důvodem, proč vždy znovu připomínám, že stejně platná (byť také ne zcela dostačující) je výpověď, že událost se stává subjektem. A je to vlastně ještě složitější: událost je subjektem, i když na sobě resp. na svém subjektu nepracuje – je zkrátka nedostatečným, nedobrým, „nepravým“ subjektem. Dalo by se snad říci také toto: událost je sama svým subjektem pouze virtuálně, dokud se tento její subjekt neemancipuje z pouhého provázení průběhu události, jež zatím nenavázala žádné skutečné kontakty se svým okolím, tj. jež se dosud jakoby nezapojila, nezařadila do svého osvětí resp. zprvu jen okolí. Zároveň však platí, že každý subjekt je spjat se svou událostí, neboť bez ní by nebyl naprosto ničím. Subjekt tedy není něčím samostatným, co by mohlo být k události jen přidáno, připojeno. Nicméně v čemsi odlišném, snad i odděleném od události má svůj „původ“, totiž v tom, čemu říkám „akt víry“.

(Písek, 150212-1.)